

Aan de parochies in het Bisdom
Haarlem

Haarlem, juli 2008

Broeders en Zusters,

Zoals u weet is met ingang van 1 januari 2006 is een nieuw systeem ingevoerd met betrekking tot de toediening van het H. Vormsel in het bisdom Haarlem. Het afgelopen jaar hebben de parochies en vormheren opnieuw ervaring opgedaan met het nieuwe systeem. Op verschillende plaatsen in het bisdom hebben inmiddels vormselvieringen in regioverband plaatsgevonden, alsook een eerste diocesane viering in de Kathedraal. De redenen om tot deze nieuwe vorm over te gaan zijn verwoord in de brief van 25 juli 2006, voortbouwend op de bisdomnota 'Nieuwe Tijden Nieuwe Wegen van mei 2004. Daarin staan ook de uitgangspunten verwoord met betrekking tot aantallen, vorm van de vieringen en eventuele uitzonderingen.

De nieuwe vorm heeft overwegend positieve reacties opgeroepen. Het heeft parochies binnen regioverband dichter bij elkaar gebracht in verrassende nieuwe vormen van samenwerking. Ook de vormelingen zelf hebben het als positief ervaren hoe het is met vele andere leeftijdsgenoten opgenomen te worden in een grotere gemeenschap.

Op een toenemend aantal plaatsen is het vormsel in het kader van een woord- en gebedsviering toegediend. Dit blijkt een goede vorm te zijn met meer missionaire ruimte. Aan de ene kant geeft het liturgisch meer mogelijkheden. Aan de andere kant is de ervaring van de vormheren dat familieleden en andere gasten van de vormelingen vaak wat verder van de Kerk staan en de eucharistie meer als drempel wordt ervaren dan een gastvrije verbondenheid die in woord en gebed beter tot uitdrukking komt.

De Bisschoppen en Dekens hebben gemeend dat de periode van overgang nu voorbij kan zijn. De uitgangspunten in bovenstaande nota kunnen nu integraal gehanteerd worden. De voorkeur in de nota voor toediening van het vormsel los van de Eucharistieviering, kan nu zodanig geconcretiseerd worden. Alleen op zondagochtend vindt de toediening van het vormsel uiteraard in een Eucharistieviering plaats.

Diocesane Viering

In 2009 is er opnieuw een diocesane vormselviering voorzien, en wel op Pinksterzaterdag 30 mei a.s. om 15.00 uur in het Diocesaan Heiligdom O.L.Vrouw ter Nood in Heiloo. Deze viering van woord, gebed en zang kan ook voor zoekende jonge mensen en niet-katholieken toegankelijk zijn en een missionaire betekenis hebben. Ook 'oudere' jongeren en volwassenen die dit sacrament wensen te ontvangen kunnen zich tot deze viering wenden. De Dienst Jongerenpastoraat van het bisdom zal de aanmeldingen van deze viering coördineren en u kunt zich hiervoor tot hen richten. (Kruisweg 69, 2011 LB Haarlem / jongerenpastoraat@bisdomhaarlem.nl) Na uw aanmelding ontvangt u alle relevante informatie over deze viering. We gaan er van uit dat de voorbereiding parochieel gebeurt. Indien dit, bijvoorbeeld voor jonge volwassenen niet goed mogelijk is, kan het jongerenpastoraat hierin adviseren.

Liturgie

Het afgelopen jaar hebben verschillende parochies zich gemeld met enkele liturgische vragen over het vormsel. U kunt zich hiervoor wenden tot de Dienst Liturgie of tot ondergetekende. Wellicht is het goed enige uitgangspunten en kerkelijke richtlijnen nog even kort te formuleren.

- Als tijd voor het vormsel is het wenselijk om de liturgische ‘sterke’ tijden (Advent en Veertigdagentijd) te vermijden. De eigen periode in het kerkelijk jaar voor het sacrament van de Heilige Geest is uiteraard de tijd rond Pinksteren, in concreto de periode tussen Pasen en de zomer. De Bisschoppen vormen in principe alleen in deze periode.
- Door de week en op zaterdag (avond) wordt het vormsel toegediend in een viering van Woord en Gebed. Centraal staat hierin de verkondiging van het Woord in lezingen uit de H. Schrift en de homilie. Een vaste plaats hebben ook een boeteritus, voorbeden en een lichtritus (ontsteken van kaarsen) De gezangen zouden met name in het teken moeten staan van de H. Geest of tenminste een spiritueel karakter moeten hebben. De vaste teksten voor de toediening van het sacrament zelf vindt u in het Rituaal voor het Vormsel.
- Indien gekozen wordt voor het toedienen van het vormsel tijdens de Eucharistieviering op de zondagochtend geldt het volgende: De gebeden, de geloofsbelijdenis, en het Eucharistisch Gebed zijn uiteraard altijd **goedkeurde** gebeden, evenals de vormselformule zelf. De lezingen uit de Heilige Schrift worden genomen uit de Willibrordvertaling. Andere vertalingen zijn voor de liturgie niet toegestaan. Bij de communie wordt alleen de H. Hostie uitgereikt. Wel kan men de vormelingen, assistenten e.d. onder beide gedaanten laten communiceren, mits zij daar goed op worden voorbereid. De kelkcommunie geschiedt alleen door uit de kelk te drinken; indopen is niet toegestaan. (Zie Instructie Redemptionis Sacramentum nr 285 t/m 287) Om de zondagsliturgie niet naar de achtergrond te dringen en het voor de parochianen niet langer te maken, worden naast het vormsel zelf in principe geen andere elementen in de viering ingevoegd, behoudens wellicht een korte lichtritus. Voor persoonlijke getuigenissen, gedichten en bijzondere muzikale momenten is in principe alleen ruimte in een viering van Woord en Gebed.
- Gevraagd wordt het liturgieboekje ruim van te voren in concept-vorm voor te leggen aan het secretariaat van het Bisdom (Postbus 1053, 2001 BB Haarlem). Na goedkeuring kan het boekje direct worden toegezonden aan de betreffende vormheer.
- Hoewel geen liturgische handeling, moet er wel op worden toegezien dat de namen van de vormelingen worden opgenomen in het Liber Confirmatorum (Vormselboek). Als per regio wordt gevormd, worden de namen in het boek van de eigen parochie opgenomen. Mochten er vormelingen zijn die in een andere kerk gevormd zijn dan waar zij zijn gedoopt, dan zal de parochie waar de doop heeft plaatsgevonden in kennis moeten worden gesteld van het vormsel. Dit dient dan in het doopboek te worden opgenomen. Dit is noodzakelijk voor eventuele huwelijken, wijdingen etc die later kunnen plaatsvinden.

De Bisschoppen en Dekens realiseren zich dat een en ander ieder jaar weer veel van u vraagt. Zij hopen dan ook op uw welwillende medewerking en danken u van harte voor uw grote inzet voor parochie en jeugd. Mocht u nog verdere vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met ondergetekende.

Namens de Bisschoppen en Dekens teken ik met de meeste hoogachting en vriendelijke groet,

Diaken drs. E.H.A. Fennis
Kanselier van het bisdom Haarlem